

Aprendre a desaprendre

Els agents educatius en l'àmbit penitenciari

La importància de la formació dels funcionaris en el desenvolupament de les pràctiques als centres penitenciaris

LA FORMACIÓ DELS TÈCNICS ESPECIALISTES DE SERVEIS PENITENCIARIS DES DEL MODEL DE COMPETÈNCIES PROFESSIONALS

OBJECTIU GENERAL DE LA SESSIÓ

Exposar la intervenció educativa que s'ofereix en un centre penitenciari, tant des de l'àrea de tractament com de vigilància

Què es pretén?:

- Promoure un acostament entre les dues posicions

MISSIÓ

“Vetllar per l’**ordre i la seguretat** dels establiments penitenciaris, contribuint a proporcionar als interns el cobriment de les seves necessitats bàsiques i **participar en el seu procés rehabilitador**”

EL MODEL DE COMPETÈNCIES PROFESSIONALS

“Les competències són el conjunt de coneixements, procediments i actituds que un treballador necessita per exercir adequadament un lloc de treball”

COMPETÈNCIES CLAU DELS TÈCNICS ESPECIALISTES

1. **COMPETÈNCIA INSTITUCIONAL**
2. **CONTROL PER A LA SEURETAT**
3. **PREVENCIÓ D'INCIDÈNCIES**
4. **GESTIÓ DE CONFLICTES**
5. **COMUNICACIÓ AMB ELS INTERNS**
6. **COOPERACIÓ I TREBALL EN EQUIP**
7. **TOLERÀNCIA A LA PRESSIÓ**
8. **GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ**

Negre: competències transversals

Blau: competències treballades i avaluades en l'assignatura de procediments pràctics

1. COMPETÈNCIA INSTITUCIONAL

Actitud o predisposició positiva per desenvolupar la tasca professional.

Comportaments associats a la competència

- Guiar les pròpies actuacions professionals assumint la missió de la institució.
- Adaptar la intervenció en funció dels perfils dels interns.
- Actuar respectant l'estructura jeràrquica de la institució.
- Tractar les persones amb qui es relaciona, sent conscient de la imatge institucional que es projecta.
- Reconèixer clarament el propi espai professional i respectar l'espai professional dels altres.

2. CONTROL PER A LA SEURETAT

Mantenir el control sobre mètodes, persones i materials d'acord amb els protocols establerts.

Comportaments associats a la competència :

- Informar correctament a l'intern del marc normatiu i dels seus deures i obligacions.
- Utilitzar sempre i de manera adequada les mesures d'autoprotecció.
- Dur a terme sistemàticament els procediments específics establerts per garantir la seguretat (recomptes, registres, observació, control d'accessos, identificació, etc.).
- Informar obligatòria i sistemàticament als superiors i als companys sobre tot allò que fa referència a l'ordre i a la seguretat.

3. PREVENCIÓ D'INCIDÈNCIES

Evitar que es produeixin incidències, observant i valorant indicis i actuant en conseqüència.

Comportaments associats a la competència :

- Obtenir sistemàticament informació sobre les característiques dels interns i les seves relacions per tal de poder identificar indicis de risc.
- Mantenir permanentment una actitud d'observació activa i discreta que permeti identificar indicis de risc i obtenir informació.
- Intervenir davant d'un indici de manera ràpida i adequada.

4. GESTIÓ DE CONFLICTES

Intervenir en situacions de conflicte persuadint i fent que els altres canviïn de conducta o actitud a través d'una interacció social o de l'ús de mesures disciplinàries o, en darrer terme, de la força amb criteris de idoneïtat, necessitat i proporcionalitat.

Comportaments associats a la competència:

- Prendre decisions ràpidament i amb seguretat per evitar l'agreujament del conflicte i per valorar avantatges i inconvenients de les alternatives possibles de solució d'un problema.
- Mantenir l'autocontrol emocional i conductual.
- Utilitzar tècniques comunicatives de resolució de conflictes (escolta, persuasió...).
- Utilitzar mecanismes d'autoprotecció.
- Utilitzar individualment i col·lectiva mitjans coercitius, tècniques de reducció física i de defensa personal d'acord amb la norma.

5. COMUNICACIÓ AMB ELS INTERNS

Interactua amb les persones de forma assertiva, informant de forma clara i concisa mantenint el rol i el correcte distanciament professional.

Comportaments associats a la competència :

- Utilitzar el llenguatge verbal i no verbal de forma correcta i comprensible. Precisió en la comunicació.
- Comunicar de forma assertiva, amb seguretat, sense caure en actituds agressives i/o hostils.
- Convèncer de forma persuasiva.
- Saber posar-se en el lloc de l'altre, mostrar empatia.

6. COOPERACIÓ I TREBALL EN EQUIP

Desenvolupar i mantenir relacions laborals positives en l'obtenció d'una meta comú amb la resta de personal penitenciari.

Comportaments associats a la competència :

- Identificar, diferenciar i explicar amb claredat l'àmbit d'actuació i les tasques i responsabilitats dels diferents professionals d'un centre penitenciari.
- Compartir informació i mantenir una comunicació fluida i assertiva entre professionals.
- Assumir les decisions que es prenguin en equip i actuar conseqüentment.
- Comunicar al cap d'unitat la informació rellevant per a l'equip multidisciplinari o junta de tractament.

7. TOLERÀNCIA A LA PRESSIÓ

Treballar amb eficàcia sota la pressió ambiental o l'estrés.

Comportaments associats a la competència :

- Identificar les situacions que et provoquen conflicte i preparar-te prèviament per afrontar-les.
- Identificar la distància emocional apropiada amb l'intern i mantenir-la permanentment.
- Compartir les situacions de pressió amb els companys. Capacitat per comunicar i demanar suport.
- Utilitzar tècniques i estratègies de control de l'estrés.

8. GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

Observar l'entorn, identificar i enregistrar la informació rellevant i transmetre-la a la resta de personal de forma adequada.

Comportaments associats a la competència :

- Obtenir i enregistrar de forma exhaustiva, sistemàtica i ordenada informació (formal i informal) sobre les característiques i conductes dels interns i les seves relacions.

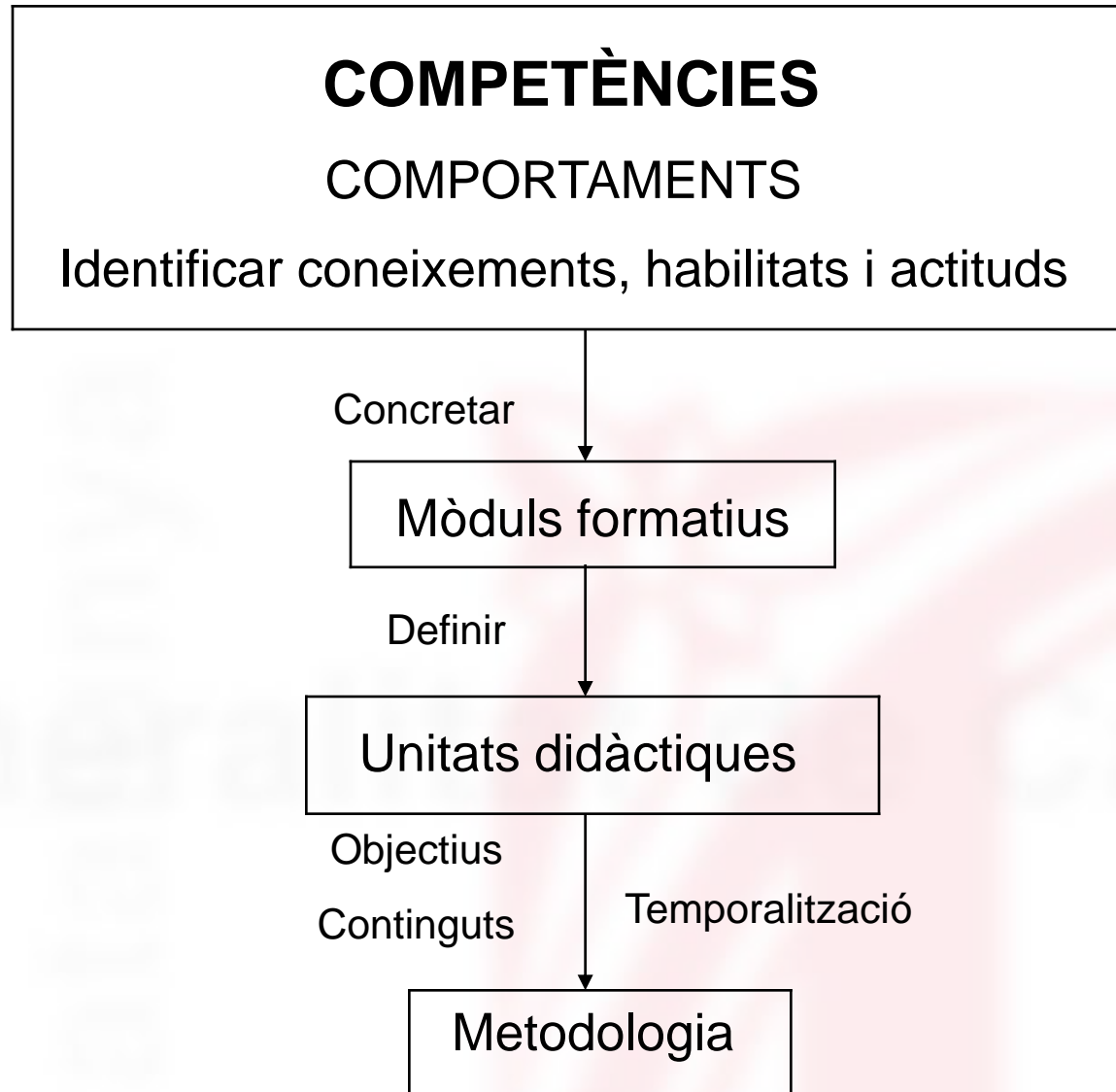
- Transmetre informació de manera objectiva als superiors i a qui pertoqui.

- Mantenir permanentment una observació activa.

CONCEPTES BÀSICS DE LES COMPETÈNCIES

- Coneixements
- Procediments
- Actituds

TRANSFORMACIÓ DE COMPETÈNCIES EN PROGRAMA FORMATIU

FORMACIÓ TEORICO-PRÀCTICA

BLOC TEÒRIC
SEGURETAT PENITENCIÀRIA
HABILITATS COMUNICATIVES, RESOLUCIÓ DE CONFLICTES I TREBALL EN EQUIP EN EL MEDI PENITENCIARI
REDACCIÓ DE DOCUMENTS PENITENCIARIS
ATENCIÓ ALS INTERNS I RELACIONS AMB L'EXTERIOR
GESTIÓ A L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ
DELINQÜÈNCIA I PRESÓ

CÀRREGA LECTIVA CONTINGUTS CURS SELECTIU JU026

Delinqüència i presó 9 hores

Atenció als interns 5 hores

Habilitats comunicatives 15 hores

Redacció de documents 10 hores

Oficines 25 hores

Seguretat 24 hores

Procediments de seguretat 24 hores

Procediments pràctics 75 hores

Altres: 25 hores

SESSIONS INFORMATIVES

SESSIONS INFORMATIVES
CARACTERÍSTIQUES DELS NOUS EQUIPAMENTS PENITENCIARIS
DROGODEPENDÈNCIES I SEGURETAT
CARACTERÍSTIQUES DELINQÜENCIALS DE BANDES ORGANITZADES
PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ISLÀMICA
PRINCIPALS TRANSTORNS DE LA PERSONALITAT
GESTIÓ I DIRECCIÓ D'UN CP
VIGILÀNCIA I TRACTAMENT A UNA PRESÓ DE DONES
LA SEGURETAT ALS CENTRES PENITENCIARIS

PROCEDIMENTS DE SEGURETAT

Assignatura on es formen i avaluen els alumnes en:

- Tècniques de defensa personal**
- L'ús del equips bàsics d'intervenció**
- Tècniques d'emmanillaments, escorcolls, ...**
- Intervenció en situacions de crisi**

PROCEDIMENTS PRÀCTICS

Assignatura en la qual es desenvolupen de manera pràctica els següents blocs teòrics:

- Seguretat penitenciària**
- Habilitats comunicatives**
- Resolució de conflictes**
- Redacció de documents**

Els casos pràctics han estat dissenyats per tal de formar i avaluar en les següents competències:

- Control per la seguretat**
- Prevenció d'incidències**
- Gestió de conflictes**
- Gestió de la informació**

PROCEDIMENTS PRÀCTICS

Les competències transversals que apareixen i es treballen en tots els supòsits són:

- **Competència institucional**
- **Comunicació amb els interns**
- **Cooperació i treball en equip**
- **Tolerància a la pressió**

AVALUACIÓ

- Bloc teòric
- Bloc pràctic:
  - Procediments pràctics
  - Procediments de seguretat
- Bloc pràctiques a centres